

VRTENJE ZEMLJE OKOLI NJENE OSI

2x PREBERI BESEDILO IN SI OGLEJ SKICO, ZEMLJEVID IN ANIMACIJO.

- V preteklosti so ljudje verjeli, da je Zemlja središče vesolja. Danes vemo, da je Sonce v središču našega Osončja, okoli pa se gibljejo planeti, naravni sateliti in nekatera druga nebesna telesa. Okoli Zemlje pa kroži tudi naš edini naravni satelit - Luna ali Mesec. Zemlja se giblje na več načinov.

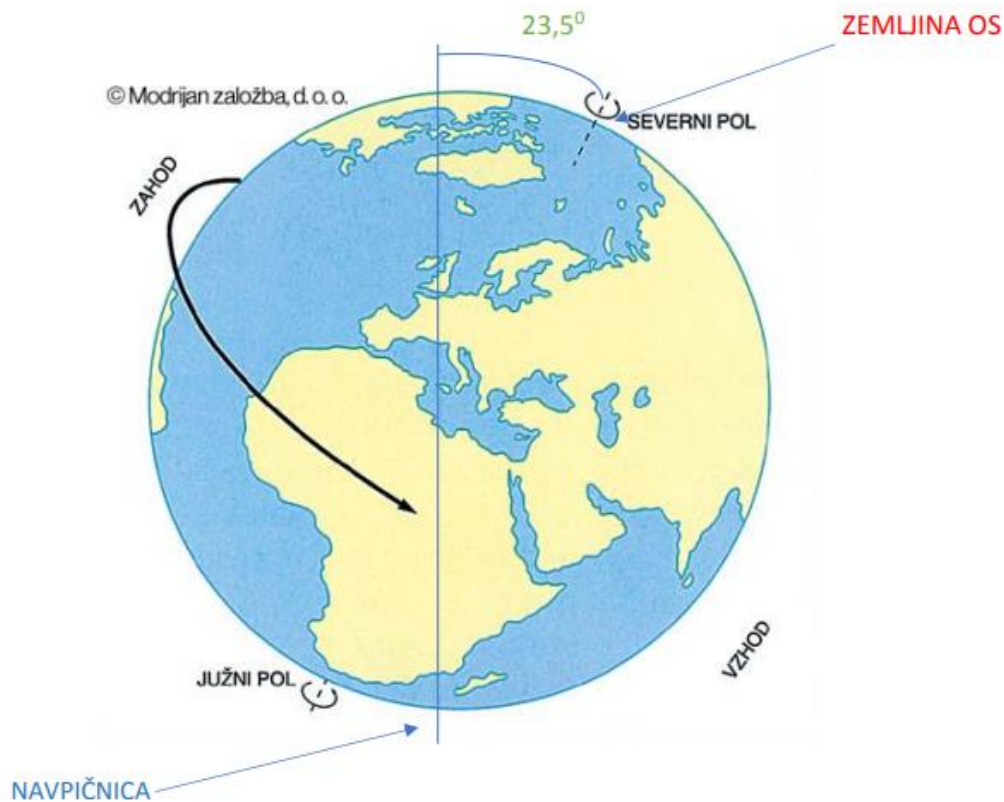
Mi bomo spoznali dve najpomembnejši gibanji Zemlje:

- rotacijo (**dnevno vrtenje okoli navidezne osi**) in
- revolucijo (**letno kroženje okoli Sonca**).

- **Zemljina os** je navidezna črta, ki poteka od severnega tečaja, skozi središče Zemlje do južnega tečaja (glej sliko) .
- Vse točke na Zemlji se v **24 urah enkrat zavrtijo**. Vse točke na Zemlji se ne vrtijo enako hitro.
- Na ekvatorju je pot najdaljša. Zato je tudi hitrost večja.
- Kraji bližje tečajema pa v 24 urah naredijo bistveno krajšo pot. Zato je tudi hitrost vrtenja manjša.
- Skupaj z Zemljo se vrtili tudi ozračje.

VRTENJE ZEMLJE OKOLI NAVIDEZNE OSI

Vrtenje Zemlje okoli svoje osi.

- Zemlja se vrti okoli svoje osi **v smeri od ZAHODA proti VZHODU** (Amerika proti Evropi).
(klikni na povezavo in si oglej animacijo):
https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/2c/Rotating_earth_%28large%29.gif/360px-Rotating_earth_%28large%29.gif

ZAKAJ IMAMO DAN IN NOČ?

- Zaradi vrtenja Zemlje okoli svoje osi, se na našem planetu izmenjujeta dan in noč.
- Prehod iz dneva v noč in iz noči v dan se imenuje **mrak** (večerni in jutranji mrak).
- Kraji, ki so obrnjeni k Soncu imajo dan, kraji v Zemljini senci pa noč.
- Doma lahko narediš poizkus z globusom, ki je predstavljen na spletni povezavi:

<https://eucbeniki.sio.si/nit4/1288/index.html>

ZAPIS V ZVEZEK:

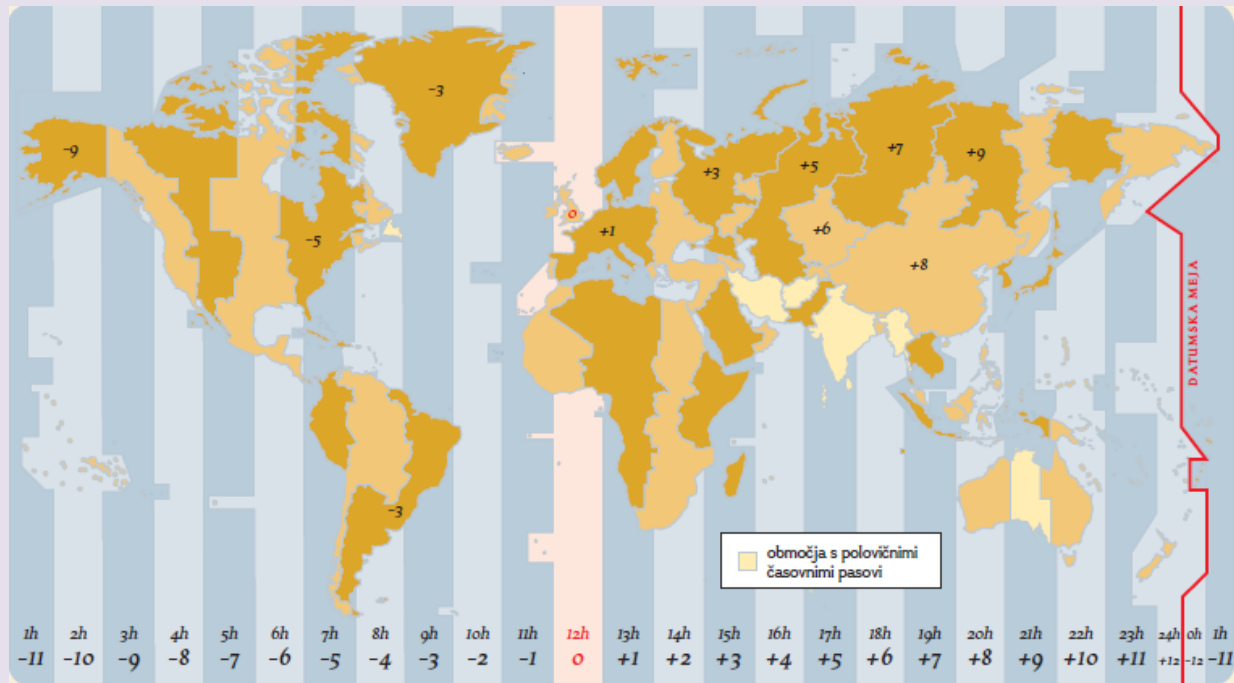
GIBANJE ZEMLJE

VRTENJE ZEMLJE OKROG OSI:

- Zemlja se vrtili okoli svoje osi od zahoda proti vzhodu.
  - Zemljina os poteka skozi oba tečaja.
  - Za en vrtiljaj potrebuje 24 ur oziroma en dan.
  - Posledica vrtenja je izmenjava dneva in noči.
- Zemljina os ni pravokotna na ravnino, ampak je nagnjena za $23,5^\circ$.
  - Zaradi nagiba se dolžina dneva in noči med letom spreminja.

- Mednarodna datumska meja poteka približno po 180 poldnevniku.

Zemlja je razdeljena na 24 časovnih pasov.

Koliko je v tem trenutku ura v New Yorku in Pekingu?